

Ngày nhận bài: 13/5/2026; Ngày thẩm định: 05/6/2026; Ngày duyệt đăng: 05/6/2026.

" BÌNH DÂN HỌC VỤ SỐ " – PHONG TRÀO NÂNG CAO TRI THỨC SỐ CHO CÁN BỘ, GIẢNG VIÊN VÀ HỌC VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY ĐÁP ỨNG YÊU CẦU KIẾN THỨC CƠ BẢN SỐ TRONG CÔNG TÁC QUẢN LÝ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

Thượng tá, ThS ĐẶNG VIỆT HÙNG

Phó Trưởng phòng Quản lý học viên, Trường Đại học PCCC

Thiếu tá, ThS NGUYỄN TẤN HẢI

Phòng Quản lý đào tạo và bồi dưỡng nâng cao, Trường Đại học PCCC

Tác giả liên hệ: Đặng Việt Hùng (Email: danghung.t34p4@gmail.com)

Tóm tắt: Chuyển đổi số đang trở thành xu thế tất yếu trong mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, đặc biệt trong giáo dục và đào tạo. Đối với các trường Công an nhân dân, trong đó có Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy (PCCC), yêu cầu nâng cao chất lượng quản lý giáo dục và đào tạo gắn với ứng dụng công nghệ số đặt ra ngày càng cấp thiết. Phong trào "Bình dân học vụ số" được triển khai nhằm phổ cập kiến thức, kỹ năng số cơ bản cho toàn thể cán bộ, giảng viên và học viên nhà trường hướng tới xây dựng môi trường giáo dục thông minh, hiện đại. Đây không chỉ là nhiệm vụ chuyên môn mà còn là yêu cầu chính trị góp phần quan trọng trong tiến trình xây dựng lực lượng Công an chính quy, tinh nhuệ, hiện đại.

Từ khóa: bình dân học vụ số, chuyển đổi số, giáo dục đại học, kỹ năng số, Trường Đại học PCCC.

Abstract: Digital transformation is becoming an inevitable trend in all areas of social life, especially in education and training. For the educational institutions in the People's Public Security, including the University of Fire Prevention and Fighting, the need to improve the quality of education and training management associated with the application of digital technology is becoming increasingly urgent. The "Digital Mass Literacy Movement" is being implemented to popularize basic digital knowledge and skills for all staff, lecturers, and students of the university, aiming to build a smart and modern educational environment. This is not only a professional task but also a political requirement that plays an important role in the process of building a regular, elite, and modern police force.

Keywords: digital mass literacy, digital transformation, higher education, digital skills, University of Fire Prevention and Fighting.

1. Trong bối cảnh chuyển đổi số đang trở thành xu thế tất yếu, việc phổ cập tri thức số cho toàn dân đóng vai trò quan trọng trong việc thu hẹp khoảng cách số, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia và đảm bảo không ai bị bỏ lại phía sau. Phong trào "Bình

dân học vụ số" ra đời với mục tiêu giúp người dân, đặc biệt là những đối tượng ít có điều kiện tiếp cận công nghệ, có thể nắm bắt và làm chủ công nghệ số, từ đó tham gia sâu hơn vào nền kinh tế số, xã hội số. Việc phổ cập kỹ năng số không chỉ giúp người dân khai thác tốt

lợi ích của công nghệ, mà còn góp phần nâng cao hiệu suất lao động, thúc đẩy sáng tạo và cải thiện chất lượng cuộc sống. Đây cũng là tiền đề quan trọng để xây dựng nguồn nhân lực số chất lượng cao, đáp ứng yêu cầu của nền kinh tế tri thức và hội nhập quốc tế.

Lấy cảm hứng từ phong trào "Bình dân học vụ" do Chủ tịch Hồ Chí Minh khởi xướng năm 1945 nhằm xóa mù chữ và nâng cao dân trí, phong trào "Bình dân học vụ số" mang trong mình sứ mệnh mới: phổ cập kỹ năng số, giúp mọi người dân có thể tiếp cận, sử dụng và làm chủ công nghệ một cách hiệu quả. Là người phát động phong trào "Bình dân học vụ số", Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm - Trưởng Ban Chỉ đạo Trung ương về phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số nhấn mạnh: "Chúng ta không chỉ kế thừa di sản quý báu của lịch sử, mà còn phải biết ứng dụng nó vào thực tiễn hiện nay. Việc trang bị tri thức số sẽ giúp người dân tự tin hơn trong môi trường số, chủ động nắm bắt cơ hội và thích nghi với sự phát triển của công nghệ".

Với phương châm "Kiến thức là nền tảng, công nghệ là công cụ để tiến xa", phong trào này không chỉ dựa vào chính sách hỗ trợ từ Chính phủ, mà còn chú trọng nâng cao nhận thức, khuyến khích từng cá nhân tự học, chủ động tham gia vào không gian số, từ đó góp phần thúc đẩy sự phát triển chung của đất nước.

2. Quán triệt sâu sắc chủ trương, đường lối của Đảng về chuyển đổi số quốc gia và thực hiện nghiêm túc chỉ đạo của lãnh đạo Bộ Công an, trong thời gian qua Đảng ủy, Ban Giám hiệu Trường Đại học PCCC đã thường xuyên quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo triển khai phong trào "Bình dân học vụ số" trong toàn trường. Nhà trường xác định đây là nhiệm vụ quan trọng nhằm nâng cao nhận thức, trình độ và kỹ năng số cho đội ngũ cán bộ, giảng viên và học viên, đáp ứng yêu cầu đổi mới công tác quản lý, giáo dục và đào tạo trong tình hình mới.

Thông qua việc ban hành các kế hoạch, chương trình hành động cụ thể, tổ chức tập huấn, bồi dưỡng kỹ năng số, tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý điều hành, giảng dạy và học tập, phong trào "Bình dân học vụ số" đã từng bước được triển khai đồng bộ, tạo chuyển biến tích cực trong nhận

thức và hành động của cán bộ, giảng viên và học viên toàn trường. Qua đó góp phần thúc đẩy quá trình chuyển đổi số trong nhà trường, xây dựng môi trường giáo dục hiện đại, chuyên nghiệp, đáp ứng yêu cầu xây dựng lực lượng Công an nhân dân chính quy, tinh nhuệ, hiện đại.

Trước hết, về ưu điểm, lợi thế: cán bộ, giảng viên và học viên của Trường Đại học PCCC có khả năng tiếp cận nhanh với công nghệ mới. Phần lớn cán bộ, giảng viên và học viên thuộc thế hệ trẻ, được tiếp xúc với môi trường số từ sớm nên có tư duy linh hoạt, dễ dàng làm quen với các thiết bị thông minh, phần mềm học tập và các nền tảng trực tuyến. Điều này tạo điều kiện thuận lợi để triển khai các hoạt động đào tạo gắn với chuyển đổi số.

Thực hiện Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia; Nghị quyết số 71/NQ-CP ngày 01/4/2025 và Nghị quyết số 11/NQ-CP ngày 14/01/2026 của Chính phủ về sửa đổi, bổ sung, cập nhật Chương trình hành động thực hiện Nghị quyết số 57-NQ/TW; đồng thời thực hiện Kế hoạch số 256/KH-BCA-X02 ngày 28/4/2025 của Cục Đào tạo về triển khai phong trào "Bình dân học vụ số" trong Công an nhân dân; trong năm 2025, nhà trường đã ban hành Kế hoạch số 1190/KH-T06-P3 về thực hiện phong trào "Bình dân học vụ số" gắn với phong trào thi đua "Dạy tốt, học tốt", tạo cơ sở quan trọng để triển khai đồng bộ các nhiệm vụ chuyển đổi số trong toàn trường.

Với sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo sát sao của Đảng ủy, Ban Giám hiệu, nhà trường đã đạt được nhiều kết quả tích cực trong triển khai phong trào "Bình dân học vụ số" và công tác chuyển đổi số. Theo đó, 100% lãnh đạo, cán bộ, chiến sĩ được phổ biến kiến thức cơ bản về chuyển đổi số, kỹ năng số theo Khung năng lực số; từng bước nâng cao khả năng ứng dụng các nền tảng, dịch vụ số phục vụ yêu cầu, nhiệm vụ công tác công an, nghiên cứu khoa học, giảng dạy và học tập. Nhà trường đã cử 184 cán bộ, giáo viên tham gia bồi dưỡng kiến thức chuyển đổi số trong Công an nhân dân trên nền tảng học trực tuyến mobiEdu.

Đồng thời, nhà trường cũng tăng cường công tác nghiên cứu khoa học, tuyên truyền về chuyển đổi số tiếp tục được đẩy mạnh với 03 bài báo khoa học đăng trên Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy bản in, 03 bài báo đăng trên Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy điện tử và 03 tin, bài đăng trên Trang Thông tin điện tử nhà trường liên quan đến lĩnh vực chuyển đổi số và phong trào “Bình dân học vụ số”. Nhà trường cũng đang triển khai xây dựng kho học liệu số phục vụ công tác đào tạo, bồi dưỡng; thực hiện số hóa luận văn, đồ án, giáo trình, tài liệu để khai thác, sử dụng trên phần mềm Libol 8.0 của thư viện.

Công tác tuyên truyền và ứng dụng công nghệ số trong giảng dạy, học tập, quản lý tiếp tục được đẩy mạnh, từng bước hình thành môi trường làm việc và học tập trên nền tảng số. Nhiều tập thể, cá nhân tích cực tham gia xây dựng bài giảng điện tử, học liệu số, sử dụng hiệu quả các phần mềm và nền tảng số phục vụ công tác chuyên môn, góp phần lan tỏa phong trào “Bình dân học vụ số” trong toàn trường, nâng cao chất lượng đào tạo và hiệu quả công tác quản lý trong giai đoạn hiện nay.

Bên cạnh đó, nhà trường đã từng bước đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác quản lý và đào tạo. Việc sử dụng các hệ thống quản lý học tập, phần mềm điều hành, cũng như các công cụ hỗ trợ giảng dạy trực tuyến đã góp phần nâng cao hiệu quả quản lý học viên, đồng thời tạo môi trường học tập hiện đại, thuận tiện, phù hợp với xu thế phát triển của giáo dục trong thời đại số.

Ngoài ra, một bộ phận cán bộ, giảng viên và học viên đã thể hiện tốt kỹ năng sử dụng các nền tảng số phục vụ học tập và nghiên cứu. Các kỹ năng như khai thác tài liệu trực tuyến, sử dụng phần mềm trình chiếu, làm việc nhóm qua môi trường mạng, hay tham gia các khóa học trực tuyến mở đã được nhiều cán bộ, giảng viên và học viên vận dụng hiệu quả. Đây là nền tảng quan trọng để hình thành và phát triển năng lực số toàn diện, đáp ứng yêu cầu học tập, rèn luyện và công tác trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay.

Nhìn chung, những ưu điểm trên cho thấy cán bộ, giảng viên và học viên Trường Đại học PCCC đã có những tiền đề thuận lợi trong việc phát triển năng

lực số, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo và đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.

3. Bên cạnh những ưu điểm đã đạt được, năng lực số của học viên Trường Đại học PCCC vẫn còn bộc lộ một số hạn chế cần được nhìn nhận một cách khách quan.

Trước hết, nhận thức về chuyển đổi số trong học viên chưa đồng đều. Một bộ phận cán bộ, giảng viên và học viên chưa thực sự hiểu rõ vai trò, ý nghĩa và yêu cầu của chuyển đổi số trong học tập, rèn luyện và công tác sau này. Điều này dẫn đến tâm lý học tập thụ động, chưa chủ động trang bị kỹ năng số cần thiết, thậm chí còn coi việc ứng dụng công nghệ chỉ là yêu cầu mang tính hình thức.

Thứ hai, kỹ năng số cơ bản của một số cán bộ, giảng viên và học viên còn hạn chế. Các kỹ năng quan trọng như: bảo đảm an toàn thông tin cá nhân, khai thác và xử lý dữ liệu, sử dụng hiệu quả các nền tảng số phục vụ học tập vẫn chưa được nắm vững. Việc sử dụng công nghệ đôi khi chỉ dừng lại ở mức cơ bản, chưa khai thác hết tiềm năng của các công cụ số để nâng cao hiệu quả học tập và nghiên cứu.

Bên cạnh đó, thói quen học tập số và tự học trên nền tảng trực tuyến chưa được hình thành rõ nét. Nhiều cán bộ, giảng viên và học viên vẫn phụ thuộc vào phương thức học tập truyền thống, chưa chủ động tìm kiếm tri thức qua các nguồn học liệu mở, các khóa học trực tuyến hoặc các hệ thống học tập số. Điều này ảnh hưởng đến khả năng học tập suốt đời – một yêu cầu quan trọng trong bối cảnh chuyển đổi số.

Cuối cùng, việc tổ chức các phong trào, hoạt động liên quan đến nâng cao năng lực số trong học viên đôi khi còn mang tính hình thức, thiếu chiều sâu và chưa tạo được sức lan tỏa rộng rãi. Nội dung hoạt động chưa thực sự gắn với nhu cầu thực tiễn, chưa có cơ chế đánh giá hiệu quả cụ thể, dẫn đến mức độ tham gia và tác động đến nhận thức, kỹ năng của học viên còn hạn chế.

Những hạn chế trên đặt ra yêu cầu cần có các giải pháp đồng bộ, thiết thực nhằm nâng cao nhận thức và phát triển toàn diện năng lực số cho học viên trong thời gian tới.

4. Từ những hạn chế trong năng lực số của cán bộ, giảng viên và học viên nhà trường có thể thấy xuất

phát từ nhiều nguyên nhân khác nhau, cả khách quan và chủ quan.

Trước hết, nhà trường chưa xây dựng được chương trình đào tạo kỹ năng số một cách bài bản, đồng bộ và có hệ thống. Việc trang bị kiến thức, kỹ năng số cho học viên chủ yếu còn lồng ghép trong một số học phần hoặc hoạt động ngoại khóa, chưa trở thành nội dung đào tạo chính thức với chuẩn đầu ra cụ thể. Điều này dẫn đến sự thiếu thống nhất và chưa bảo đảm tính liên thông, kế thừa trong quá trình hình thành năng lực số cho học viên.

Bên cạnh đó, hạ tầng số và tài nguyên học tập phục vụ chuyển đổi số còn chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu. Một số hệ thống công nghệ thông tin, nền tảng học tập trực tuyến, cơ sở dữ liệu số chưa được đầu tư đồng bộ hoặc chưa được khai thác hiệu quả. Nguồn học liệu số còn hạn chế về số lượng và chất lượng, chưa thực sự phong phú, cập nhật và phù hợp với đặc thù đào tạo của nhà trường.

Ngoài ra, công tác tuyên truyền, định hướng về chuyển đổi số và nâng cao năng lực số cho học viên chưa tạo được động lực mạnh mẽ. Hình thức tuyên truyền còn đơn điệu, thiếu tính hấp dẫn; nội dung chưa gắn chặt với lợi ích thiết thực của học viên trong học tập và nghề nghiệp. Vì vậy, chưa khơi dậy được tinh thần chủ động, tích cực tham gia của học viên trong việc tự rèn luyện và phát triển kỹ năng số.

Tổng thể, các nguyên nhân trên đòi hỏi nhà trường cần có chiến lược toàn diện, đồng bộ hơn trong phát triển năng lực số cho học viên, từ xây dựng chương trình đào tạo, đầu tư hạ tầng đến đổi mới công tác tuyên truyền, nhằm đáp ứng yêu cầu chuyển đổi số trong giai đoạn hiện nay.

5. Đề phát huy những ưu điểm đã đạt được, đồng thời khắc phục những hạn chế, bất cập trong quá trình triển khai phong trào “Bình dân học vụ số”, trong thời gian tới Trường Đại học PCCC cần tập trung thực hiện đồng bộ một số giải pháp trọng tâm sau:

Thứ nhất, đề phong trào “Bình dân học vụ số” phát huy hiệu quả, trước hết cần nâng cao nhận thức cho cán bộ, giảng viên và học viên về vai trò, ý nghĩa của chuyển đổi số trong giáo dục và trong thực hiện nhiệm vụ chính trị của nhà trường. Công tác tuyên

truyền cần được đổi mới về nội dung và hình thức theo hướng sinh động, dễ tiếp cận, gắn với thực tiễn học tập, rèn luyện của học viên. Đồng thời, cần gắn chặt nội dung của phong trào “Bình dân học vụ số” với nhiệm vụ chính trị, nhiệm vụ đào tạo lực lượng phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ trong tình hình mới, qua đó tạo động lực và trách nhiệm tự giác tham gia của cán bộ, giảng viên và học viên.

Thứ hai, nhà trường cần rà soát, điều chỉnh và bổ sung chương trình đào tạo theo hướng tích hợp kỹ năng số vào các học phần chính khóa. Việc xây dựng học phần “kỹ năng số cơ bản” là cần thiết nhằm trang bị cho cán bộ, giảng viên và học viên những kiến thức nền tảng như sử dụng công nghệ thông tin, an toàn thông tin, khai thác dữ liệu và ứng dụng các nền tảng số trong học tập, công tác. Bên cạnh đó, cần xác định chuẩn đầu ra về năng lực số phù hợp với đặc thù đào tạo của ngành, bảo đảm tính đồng bộ và liên thông trong toàn khóa học.

Thứ ba, đầu tư, nâng cấp hạ tầng công nghệ thông tin là điều kiện quan trọng để triển khai hiệu quả phong trào. Nhà trường cần phát triển hệ thống học tập trực tuyến theo mô hình MOOCs (Massive Open Online Course), xây dựng kho học liệu số phong phú, cập nhật và dễ tiếp cận. Đồng thời, đẩy mạnh ứng dụng các nền tảng số trong công tác quản lý học viên như quản lý học tập, rèn luyện, đánh giá kết quả... nhằm nâng cao hiệu quả quản lý, giảm thủ tục hành chính và tăng tính minh bạch.

Thứ tư, phong trào cần được tổ chức theo hướng cụ thể, thiết thực, tránh hình thức. Có thể phát động các đợt thi đua học tập, rèn luyện kỹ năng số gắn với tiêu chí đánh giá cụ thể; tổ chức các lớp “Bình dân học vụ số” theo từng cấp độ phù hợp với trình độ của học viên. Đồng thời, xây dựng và nhân rộng mô hình “mỗi học viên là một công dân số”, qua đó khuyến khích học viên chủ động học tập, ứng dụng công nghệ vào mọi mặt hoạt động. Việc biểu dương, khen thưởng kịp thời các tập thể, cá nhân tiêu biểu cũng là yếu tố quan trọng tạo sức lan tỏa cho phong trào.

Thứ năm, Cán bộ, giảng viên giữ vai trò nòng cốt trong việc triển khai chuyển đổi số trong giáo dục. Do đó, cần nâng cao năng lực số cho đội ngũ này,

khuyến khích đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng ứng dụng công nghệ, tăng cường dạy học trực tuyến và kết hợp (Blended learning). Cán bộ quản lý cần tiên phong trong ứng dụng công nghệ số vào điều hành, quản lý học viên, qua đó tạo môi trường học tập số đồng bộ, hiện đại và hiệu quả. Đây chính là lực lượng dẫn dắt, định hướng và lan tỏa tinh thần của phong trào trong toàn nhà trường ■

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Chỉ đạo Trung ương (2025), *Thông báo số 03-TB/BCĐTW, ngày 06/3/2025 về phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số tại Phiên họp lần thứ hai của Ban Chỉ đạo, Hà Nội.*
2. Ban Chỉ đạo Trung ương về phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số (2025), *Kế hoạch số 01-KH/BCĐTW, ngày 21/3/2025 của về việc triển khai phong trào “Bình dân học vụ số”, Hà Nội.*